

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/258/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115226516
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2115226516.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci žalobcu: J. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXXX/X, XXX XX V., zastúpený advokátom: JUDr. Imrich Hrebíček, Vajanského 7, Trnava, proti žalovanej: H. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. X, V., o určenie hranice pozemkov a o odstránenie neoprávnenej stavby, na odvolanie žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č.k. 8C/492/2015-88 zo dňa 07.05.2018, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. **potvrdzuje.**
- II. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie vo výroku I. zastavil konanie. Výrokom II. rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100% trov konania.

2. Rozhodnutie v odvolaní napadnutej časti o náhrade trov konania odôvodnil ustanoveniami § 144, § 145 ods.1, § 146 ods. 1, § 262 ods.1, § 255 ods.1 a ods. 2, § 256 Civilného sporového poriadku (CSP) a vecne tým, že žalobca sa svojou žalobou doručenu súdu dňa 28.10.2015 sa domáhal určenia vlastníckej hranice k pozemku na základe geometrického plánu vyhotoveného znalcom a súčasne odstránenia stavby oplotenia žalovanou, ktoré boli postavené na pozemku žalobcu, ako aj náhrady trov konania. Žalobca pripojil k žalobe vytyčovací náčrt, výzvy na odstránenie plotových stĺpikov zo dňa 16.05.2014, dňa 02.09.2014 a dňa 13.10.2014. Ďalej vzájomnú komunikáciu zo dňa 15.10.2014, dňa 19.10.2014 a dňa 31.03.2015.

3. Žalovaná sa bránila tvrdením, že oplotenie bolo realizované na mieste pôvodného oplotenia z roku 1981 a parcely boli takto od uvedeného času užívané a dobromyseľným vydržaním spornej časti pozemku. Ďalej žalovaná namietala priebeh hranice podľa vytyčovacieho náčrtu. Vzhľadom na uvedené žalovaná žiadala výrok o odstránení stavby zamietnuť. Žalobca sa k podaniu žalovanej, že pôvodný betónový pás, na ktorý sa odvoláva žalovaná, bol zlikvidovaný manželom a synom žalovanej, plot bol posunutý 15-20 cm do pozemku žalobcu (s betónom stĺpikov 30cm). Poprel tvrdenie žalovanej o existencii hranice vytvorenej súčasným plotom žalovanej od roku 1981. K tvrdeniu ohľadne garáže žalovanej uviedol, že túto, žalovaná postavila na jeho pozemku, nie na hranici. Uviedol, že pôvodný plot bol postavený na skutočnej hranici. Tiež poukázal na to, že dal vyhotoviť dva vytyčovacie náčrty, ktorými geodeti zhodne vytyčili hranicu v súlade s jeho tvrdeniami. Pripojil k vyjadreniu fotodokumentáciu realizácie zmien oplotenia (priebehu hranice), ako aj asanácie pôvodného múrika a celkového súčasného stavu. Súd vo veci nariadil pojednávanie, kde účastníkov viedol k zmiernemu riešeniu sporu. Následne došlo v ďalšom konaní k odstráneniu plotu a jeho presunutiu na pôvodnú hranicu. Podaním urobeným do zápisnice dňa 24.10.2017 vzal žalobca žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť. Uplatnil si náhradu trov konania, nakoľko mal za to, že žaloba bola podaná

dôvodne. Žalovaná so späťvzatím žaloby a zastavením konania súhlasila, avšak namietala, že nebol správne formulovaný petit. Súčasne poukázali na to, že keď budovali plot, tak žalobca nehovoril nič. Ďalej poukázali na to, že je tam odskok na garáži a v druhej časti je plot tam, kde bol. Vzhľadom na uvedené žiadala žalovaná o náhrade trov konania rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (resp. aby každá strana znášala náhradu trov konania zo svojho).

4. Súd konštatoval, že v konaní vznikla situácia, kedy žalovaná zapríčinila zastavenie konania (odstránila stavbu z pozemku žalobcu a súčasne zrealizovala nové oplotenie v mieste pôvodného tak ako sa to domáhal žalobca), a preto žalobca má právo na náhradu trov konania. Súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí rozhoduje len o nároku, preto súd rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Súd k nesprávnosti petitu uvádza, že z obsahu žaloby bolo zrejmé, čoho sa žalobca domáha, pričom v konaní bol aj úspešný, navrátením veci do pôvodného stavu. K argumentácii žalovanej, že v inej časti sa vlastnícka hranica nemenila, súd konštatuje, že táto časť reálne nebola predmetom konania. Súd má ďalej za to, že konanie vyvolala svojím postupom žalovaná, ktorá posunula plot, pričom napriek opakovaným výzvam zo strany žalobcu nerealizovala nápravu, táto bola zrealizovaná až v rámci súdneho konania. Súd vzhľadom na uvedené má za to, že procesnú zodpovednosť na výsledku konania - neúspech má žalovaná, ktorá dala príčinu na začatie konania a aj na jeho skončenie. Súd tiež uvádza, že ak by žalovaná nebola realizovala oplotenie daným spôsobom nevznikol by spor v rámci súdneho konania. Po právoplatnosti uznesenia bude rozhodnuté o výške náhrady trov konania, ako aj o vrátení príslušnej časti kráteného súdneho poplatku za žalobu, keďže k späťvzatiu prišlo pred otvorením súdneho pojednávania.

5. Proti tomuto uzneseniu, proti výroku II podala odvolanie žalovaná (aj prostredníctvom v konaní pred súdom prvej inštancie zastupujúcou advokátkou) s tým, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania zmenil tak, že žiadnej zo strán nepriznáva náhradu trov konania. Poukázala na to, že žalobca sa návrhom domáhal určenia, že technickým podkladom k určeniu hraníc k pozemkom patriacim žalobcovi a jej, je geometrický plán vyhotovený súdnym znalcom. V tom čase sa teda aj z ďalšieho obsahu žaloby dalo vyčítať, že sa jednalo o určovaciu žalobu podľa § 80 písm. c) OSP, teraz § 137 písm. c) CSP. Ďalej sa domáhal uloženia jej povinnosti odstrániť na jej vlastné náklady oplotenie umiestnené na parcelách č. 7287 a 7288 kat. úz. V., teda predtým žalobou na plnenie podľa § 80 písm. b) OSP, resp. § 137 písm. a) CSP. Skutkovým základom bolo dosiahnuť odstránenie oplotenia z dôvodu, že je umiestnené na pozemku žalobcu. V priebehu konania dňa 10.03.2017 žalobca navrhol zmier tak, že oplotenie bude kopírovať hranicu pozemkov a touto hranicou bude záhradný obrubník, na ktorý má byť predmetný plot premiestnený, pričom ani takto formulovaný návrh zmiery by právne nebol zodpovedajúci a nebolo by možné jeho schválenie súdom. Poukázala na to, že žiadna právna norma neukladá povinnosť vlastníčkovi pozemok povinnosť oplotiť. Je však pravdou, že v určitých prípadoch, kde by bol ohrozený výkon vlastníckeho práva rušivými zásahmi, k takémuto uloženiu povinnosti môže súd pristúpiť. Z hľadiska jej správania je pravdou, že dobrovoľne vyhovelá žiadosti žalobcu, ktorá bola iba slovne popísaná v návrhu zmiery a pozemok oplotila novým plotom. Vychádzajúc z možnosti aplikácie § 257 CSP, teda nepriznania trov žiaden zo strán, čo bolo v priebehu konania navrhované, okrem poukázania na procesné vady petitov, poukázala aj na to, že realizovala prestavbu rodinného domu - garáže v súvislosti s potrebou zápisu do katastrálnej mapy dala vyhotoviť Ing. V. G. porealizačné zameranie stavby, toto obsahovalo i právnu hranicu evidovanú v katastri a umiestnenie plotov na tejto hranici. Podľa geodetických značiek označujúcich čiaru so šípkou bolo zrejmé, že od R. ulice po garáž žalobcu je plot na jej parcele. V ďalšej časti medzi garážou žalobcu a jej garážou je plot na pozemku na žalobcu a časť hranice medzi záhradami až po šopu na konci parcely je celé oplotenie, ktoré je najdlhšie je plot opätovne v celom rozsahu na pozemku, ktorý patrí vlastnícky jej. Bola ústretová a mohla žiadať, aby žalobca v týchto častiach rovnako premiestnil plot na právnu hranicu, čo však neurobila. V skutočnosti sa tento nový sporný úsek tvoriaci predmet žaloby prakticky realizoval v roku 2012 a to tým spôsobom, že sa urobila zámková dlažba, zakončená obrubníkom, čo bolo na mieste pôvodného plota. Až následne, keďže sa obaja chceli oddeliť plotom tak starý parkanový plot nahradila betónovými stĺpkami a sieťovinou, čím vzniklo zrejme desaťcentimetrové posunutie, nakoľko pre stabilitu betónový stĺpik vyžadoval určitý objem betónovej zmesi pre riadne ukotvenie. Počas konania na súde bolo žalobcovi oznámené, že aj žalovaná sa môže domáhať posunu plota na hranicu v časti od ulice a v časti záhrad, čo však žalobca zhodnotil tak, že toto nie je predmetom konania. Vzhľadom na všetky tieto okolnosti nepovažuje rozhodnutie, ktorým bola priznaná náhrada trov konania žalobcovi v plnom rozsahu za spravodlivé vyhodnotenie okolností vedúcich k vzniku sporu. Navrhla preto, aby odvolací súd výrok II. napadnutého rozhodnutia zmenil tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

6. Žalobca odvolanie nepodal a k doručenému odvolaniu sa písomne nevyjadril.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), osobou, proti ktorej bolo rozhodnuté (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech.

8. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na rozsah a uplatnené dôvody odvolania bolo posúdiť, či súd napadnutým uznesením správne priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

9. Podľa § 470 ods. 1, 2 veta prvá CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

10. Odvolací sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý vecne správne rozhodol o náhrade trov účastníkov.

11. V prejednávanej veci bolo konanie zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom z dôvodu, že žalovaná vyhovelá žalobe žalobcu.

12. Nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, preto otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t.j. z hľadiska vzťahu výsledku správania sa žalovaného k požiadavke žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25.10.2010, sp. zn. 3 Sžo 225/2010).

13. Pri posudzovaní trov konania, ak súd konanie zastaví, je súd povinný skúmať, či niektorý z účastníkov konania zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. K zastaveniu konania môže dôjsť v dôsledku procesného zavinenia niektorého z účastníkov. Zákon ustanovuje len jeden druh prípadov zastavenia konania pre späťvzatie žaloby, ku ktorému došlo pre správanie odporcu, pričom žaloba bola podaná dôvodne, čo zakladá právo žalobcu na náhradu trov zastaveného konania (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. marca 2011, sp. zn. 2 Sžf 2/2011). Vnútorňá pohnútkou žalobcu vedúca k späťvzatiu žaloby nezbavuje procesnej zodpovednosti žalobcu na zastavení konania. Pokiaľ dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách (na strane navrhovateľa i odporcu) a definitívne ju vyriešiť v rámci právnej úpravy obsiahnutej v Civilnom sporovom poriadku. Ak je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom je možné nachádzať súvislosť, a teda procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť na zastavení konania žalovaný v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzatiu návrhu (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14.09.2011, sp. zn. 7 M Cdo 4/2010).

14. Právo na priznanie primeranej a právnymi predpismi stanovenej náhrady trov konania, ktoré úspešnej strane v konaní vzniknú, je súčasťou práva na spravodlivý proces a tiež súvisí, pokiaľ ide konkrétne o náhradu trov právneho zastúpenia, s majetkovým právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu a právom na právnu pomoc v zmysle čl. 37 ods. 2 listiny (por. nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 119/2012).

15. Nová právna úprava Civilného sporového poriadku účinná od 01.07.2016 obsahovo prevzala predchádzajúcu úpravu z občianskeho súdneho poriadku a zachováva rozhodujúce kritérium pre posúdenie otázky náhrady trov konania v prípade zastavenia konania, a to procesné zavinenie.

16. V ustanovení § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, obsahovo nadväzuje tiež na doterajšiu právnu úpravu OSP.

17. Všeobecne teda platí, že pokiaľ len jedna procesná strana zavini zastavenie konania (preto o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté), vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Súd prvej inštancie správne posúdil zavinenie žalovanej na zastavení konania, keďže žalobca vzal žalobu späť, pričom je nesporné, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené správaním žalovanej.

18. Žalovanej v dôsledku uvedeného vznikla povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania.

19. Súd prvej inštancie správne posúdil zavinenie žalovanej na zastavení konania.

20. Odvolací súd pre úplnosť dodáva, že v danom prípade nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali aplikáciu § 257 CSP a takéto nepredstavujú ani argumenty žalovanej v odvolaní. Súd prvej inštancie preto správne rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100% trov konania.

21. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti náhrady trov konania ako vecne správne potvrdil.

22. Žalobca pre úspech v odvolacom konaní má voči žalovanej podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, pretože neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia, a to samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

23. Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).